

Klein Meisies,
GROOT Drome

Jane Goodall

Toe Jane 'n klein dogtertjie was, het haar pa vir haar 'n opgestopte sjimpansee met die naam Jubilee gegee. Sy het hom gedra waar sy ook al gegaan het.

Jane was baie lief vir diere. Sy wou in die oerwoud saam met wilde sjimpansees woon, net soos die helde van haar slaapydstories: Tarzan en Jane.

Snags het haar ma vir haar, hul avonture gelees.

Maar Jane kon nie bekostig om diere te studeer nie. So, sy sal hulle op haar eie manier moet bestudeer. Sy het elke sent wat sy gehad het gespaar totdat sy 'n kaartjie na Kenia, in Afrika, kon koop.

Toe sy aankom, het Jane 'n bekende wetenskaplike met die naam Louis Leakey ontmoet. Hy was op soek na 'n sjimpansee- navorser wat bereid was om hulle in die natuur te bestudeer. Hy het gedink dat hulle oor mense kan leer deur ape te bestudeer. Dit was die geleentheid waarvoor Jane gewag het!

So, Jane het nog 'n reis na die kus van Gombe, in Tanzanië, geneem. Om mee te begin, kon sy geen sjimpansees sien nie, maar sy het die gevoel gehad dat hulle naby was en haar dophou.

Sy het besluit om op dieselfde
plek stil te sit, dag na dag.
Uiteindelik het 'n klein groepie
sjimpansees verskyn en haar by
hulle laat sit. Jane is in die gesin
opgeneem.

In plaas daarvan om hulle te nommer, soos al die ander wetenskaplikes gedoen het, het Jane besluit om elke sjimpansee 'n naam te gee. Daar was David Greybeard, Flo, Flint, Fifi en Gigi, om 'n paar te noem!

Deur hulle mooi dop te hou, het sy opgemerk dat sommige sjimpansees vriendelik, stil en vrygewig was, terwyl ander boelies was. Dit het gelyk asof mense en sjimpansees tog nie so verskillend was nie.

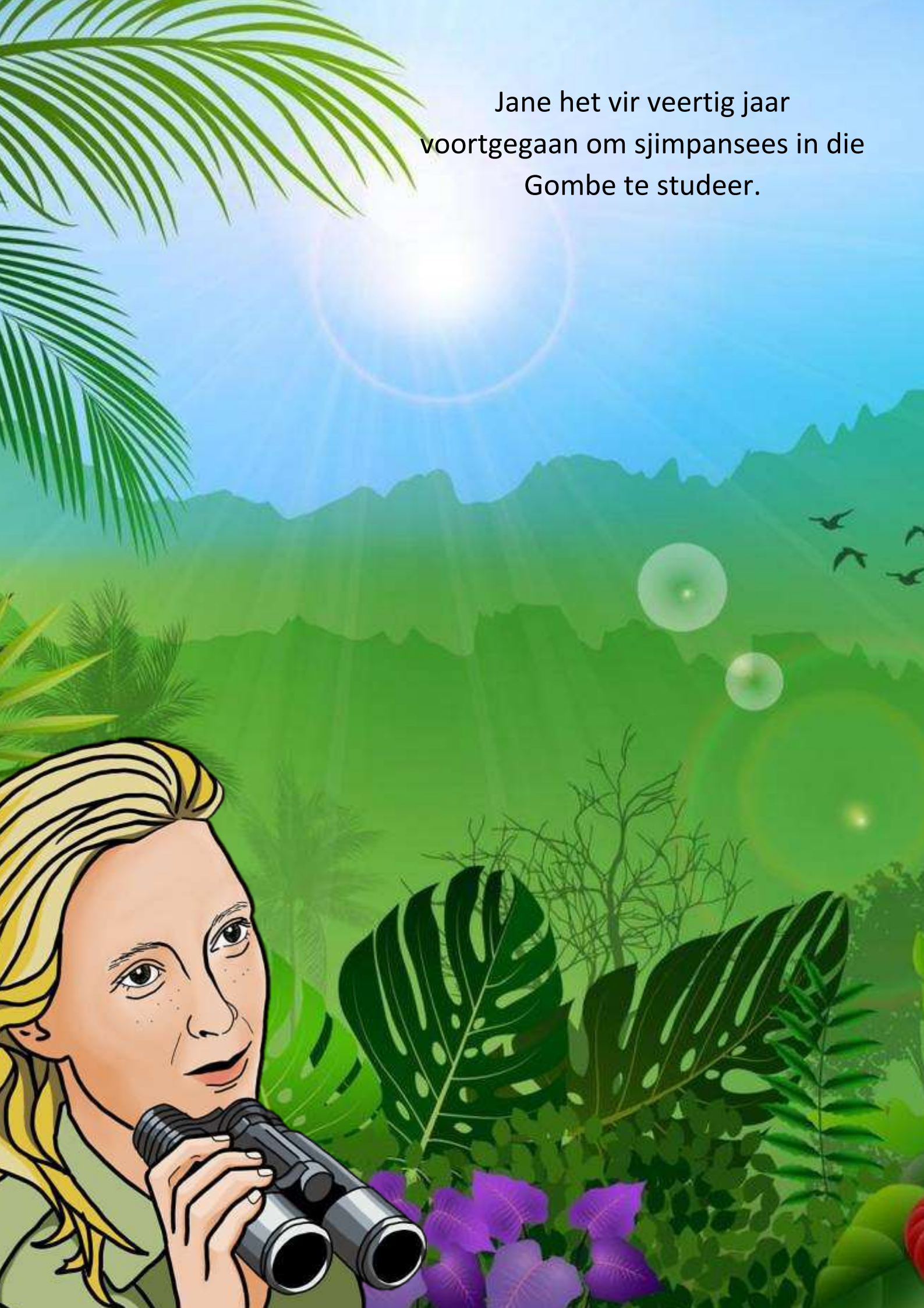
Toe maak Jane nog 'n ongelooflike ontdekking: sjimpansees kan hul eie gereedskap maak! Dit was iets wat net mense gedink het om te doen.

Jane se talent is vinnig deur
Cambridge Universiteit erken.
Hier het sy vir haar doktors
graad in dieregedrag gestudeer.
En dit was nie lank nie of sy het
haar eerste artikel vir een van
die bekendste
wetenskapydskrifte geskryf.

Jane het vir veertig jaar
voortgegaan om sjimpansees in die
Gombe te studeer.

Maar oerwoude het oor Afrika begin verdwyn, wat alle diere in gevaar stel.

A woman with blonde hair, wearing a green shirt, is looking through binoculars. She is in a lush, green jungle setting with various plants, including large monstera leaves and purple flowers. In the background, there are green mountains and a bright sun with lens flare effects. The sky is blue with a few birds flying. The text is positioned in the upper right quadrant of the image.

Sy het geweet sy moet iets doen.
Jane het by talle projekte
aangesluit om die natuur te
beskerm. Sy was nie meer net 'n
moedige navorser nie, maar ook
die mees vasberade wildbeskermer
wat die wêreld nog ooit gesien het.

En die dogtertjie wat lief was vir diere, daag ons uit om vriendelik met die natuur te wees. Omdat sjimpansees in harmonie met hul omgewing kan leef, kan ons ook.

Jane Goodall

Gebore 1934

Jane Goodall was in Londen, Engeland, gebore. Toe sy een was, het haar pa vir haar 'n snoesige speelgoed sjimpansee gegee, genaamd Jubilee. Sommige mense het gedink dit sou haar bang maak, maar sy was mal daaroor, en dit het haar vroeë liefde vir diere bevorder.

Jane het van kleins af daarvan gedroom om in Afrika te woon, waar sy na diere kon kyk en oor hulle skryf. Jane se ma het haar droom aangemoedig en vir haar gesê sy moet nooit moed opgee nie. Maar toe Jane die skool verlaat, kon sy nie bekostig om universiteit toe te gaan om haar droom te volg nie.

Sy het dus hard gewerk om genoeg geld te spaar, en in 1957 het sy na Kenia, in Afrika, gereis. Daar het sy 'n baie belangrike wetenskaplike genaamd dr. Louis Leakey ontmoet, wat so beïndruk was met Jane dat hy haar as sy assistent aangestel het.

Jane het na die Gomber Stream-sjimpansee-reservaat in Tanzanië gereis om sjimpansees in die natuur te bestudeer. Aanvanklik was dit moeilik om naby genoeg te kom om hulle te bestudeer. Maar Jane het elke dag geduldig gewag en hulle hul spasie gegee. Kort voor lank het hulle haar aanvaar.

Deur hulle fyn dop te hou, het Jane baie baanbrekende ontdekkings gemaak: die belangrikste, sy het gesien hoe sjimpansees gereedskap maak en gebruik. Dit was iets wat net mense gedink het om te doen. Jane het getoon dat daar tog nie 'n skerp skeiding tussen mense en primate is nie.

Later het Jane vir haar doktorsgraad gestudeer en 'n wêreldleidende kenner van sjimpansees geword. Nou wy Jane haar lewe aan bewaring en opvoeding, en versprei die boodskap dat ons almal 'n verskil aan die toekoms van ons planeet kan maak.

THINK
DIGITAL ACADEMY